

Муркаш район хаҗачё

Ў

Сёнтёрү ялавё

1944 җулхи җу уйахён 5-мёшёнченпе тухать

89 (8155) №

Юн кун, 2013 җулхи җүк (ноябрь) уйахён 27-мёшё

Хакё ирёлкё

Тёнчери пур ыра сәмах – аннесене

Район администрацийён ыра йәла-сен залёнче ёнер аннесене саламласа чысларёс: пёрисен ачисем вёренүре пысак аһаҗусем тунә, теприсен – спортра паларса тараҗсё, виҗсёмёшён-сен – хушма пёлүре үсёмлө... Тав җыра-вёсене тивёҗнисен йышёнче эсир сән үкерчөкре куракан Людмила Трофимо-вапа Нина Соколова (сулахайран сьл-тамалла).

Анаткас Апаш ялёнче пурәнкан Нина Геннадьевна виҗё ача амашё: унан икё ывалла пёр хёр – тёнчипе пёлекен спортсменка Вера Соколова. Исетерккёре пурәнкан Людмила Ев-ламповна вара виҗё хёрпе икё ывал – пурнаҗне спортпа сьхәнарна Васи-лийпе Петр та палла спортсменсем.

– Ачасен кашни амартавёнче хамар та вёсемпе пёрле хаварт утнан туйа-нать. Кулянмасар пулмасть паллах, сёнтёрүсёмшён чунтан саванатпяр, пә-шарханмалли пулсан вёсемпе пёрле пәшарханатпяр, малалла хавхалантар-ратпяр. Ачасене таван килте час-часач курас килет, анчах та вёсем сайра хут-ра кана килме пултарнине аһланатпяр, – җапла кәмл-туйампа пурнаҗсё паян спортсменсен җәтәмлә амашёсем.

Уявра вара аннесене пурте салам-ларёс: райнти ертүсёнченен пусласа Муркашри «Солнышко» ача садне сүре-кен шәпәрлансем таранах. Тёнчери пур ыра сәмаха та аннесене парнелерёс. Илемлө юрәсем, ал ёс тата кёнекесен куравё – пётёмпех аннесем валли пулчө. ЧР Патшаләх Канашён депутатчө Н. Ванеркин хатёрленё чечек сьххи-сем те аннесен кәмлне хәпартрөс.

Н. НИКОЛАЕВА.

УЯВ

Республикара

13 пине яхән җемье хваттерлө

Чаваш Ен Пусләхё Михаил Игнатёв тунти кун Мини-стрсен Кабинечён членёсемпе, федераци ведомствисен территори органёсен тата муниципалитетсен ертүсисем-пе канашлу ирттернё.

Халәхән социаллә ушкәнёсене пурәнмалли сурт-йёрпе тивёҗтерни җинчен строительство министрөн тивё-ёсёсене пурнаҗслакан Александр Герасимов каласа панә. Пёлтёр тата кәҗал патшаләх политикине тытса пынә май федераци тата республика программисене пурнаҗсласа республикари 13 пине яхән җемье сурт-йёр условийёсене лайәхлатма патшаләх енчен пу-лашнә. Җак төллевпе 8 млрд тенкё ытла уйәрнә.

Вера Кузьмина 90 җулта

Ноябрён 23-мёшёнче Чаваш Ен Пусләхё Михаил Иг-натёв мәшәрөпе Лариса Юрьевна Вера Кузьмина 90 җул тултарнине халалланә уява хутшаннә. Сумлә җыннәмәр СССР халәх артисчө, Чаваш Республикни Хисеплө гражданинө хәй суралнә кунне К. Иванов ячёллө Чаваш патшаләх академи драма театрөнче ир-ттернё.

Республика Пусләхё Вера Кузьминан ыра ёсёсене асәнса хакланә, чаваш наци культурин аталанавне пы-сак түпе хывнәшән, ыттисёмшён ыра төслөх пулнәшән тав сәмахё каланә. Җитес җул Раҗсөйре Культура сьл-таләкө пулнә май җак ёсре аһа вай-хават суннә. Про-фессии асталәхёшён Михаил Игнатёв сценән пысак әстине Тав җыравё тата Чаваш Республикни символне үкернё сөхет парнеленө.

Вера Кузьмина чаваш культуринче 66 җул ырми-кан-ми тарашать. Уйрамах сумлә җыннәмәр амәш сәнарне чуна тивмелле каләплама пултарни палла ырашән-нать. Театр әсти төрлө репертуарти 140 ытла роле сцена җине каларнә. Унан сәнарёсенче тулли вай-хә-ват тапса тарать, вёсем хайнеевёрлө, пурнаҗа аван пёлекен җынсем.

Хисеп грамотипе наградәланә

Райадминистрацире

Район администрацийён 2013 җулхи октябрён 24-мёшёнчи 1146 № ышәнавёпе җаксене район админист-рацийён Хисеп грамотипе наградәланә:

1. Ял хуҗаләх продукцияне тирпейлекен промышлен-ноҗра нумай сьл хушши тарашса вай хунәшән:

– Виталий Александрович ГУСЕВА, чикёллө явалләхлә «Молочный завод «Моргаушский» обществән аммиакпа холодоильник установкин аслә машинистне;

– Зинаида Вячеславовна СОКОЛОВА, чикёллө явал-ләхлә «Молочный завод «Моргаушский» обществән аслә мастәрне.

2. Газ промышленноҗөнче нумай сьл хушши тарашса вай хунәшән – Анатолий Витальевич НИКОЛАЕВА, акци-онерсен «Чувашсөтгаз» уҗа обществин «Моргаушимеж-

райгаз» филиалён газпа тивёҗтерекен системәсемпе уҗа кураassin службин сёр айёнчи пәрәхёсене коррозирен хүйтөлес енөпе ёслекен 2-мёш разрядлә монтерне.

җынсен сьвләхне сьхлас ёсө тивёҗлө түпе хывнәшән тата нумай сьл хушши тарашса вай хунәшән район ад-министрацийён 2013 җулхи ноябрён 14-мёшёнчи 1222 № ышәнавёпе җаксене район администрацийён Хисеп гра-мотипе наградәланә:

– Зоя Викторовна ЕРМАКОВА, райнти төп боль-ницән поликлиникин медицина сестринө;

– Галина Иосифовна ГОРДЕЕВА, Уйкас Янасалти пётёмёшле врач практикин уйрәмөн пётёмёшле практи-ка врачне;

– Валерий Витальевич ВАСИЛЬЕВА, райнти төп боль-ницән администрацире хуҗаләх пайён пусләхне.

Сәмах – райадминистраци ёсченне

Хёл асәрханулаҳ ыйтать

Малтанах пушар хәруш-сәрләхё пирки. Район тер-риторийёнчи пушар тухас-ләх төлөшпе паянхи үкерчөк җаплагах. җүк уй-ахён 26-мёшө төлне район-та 32 пушар регистраци-лерёмөр, 2 җын пурнаҗё вәхәтсәр таталчө. Җаксем иртнө сулхи җак вәхәтрин-чен пөчөкрөх пулсан та ләпланмалли сәлтав мар. Маларахи пөтёмлетү ир-кө кайнә «хёрлө автан» хә-рушләхне кашни җыннах туллин кәтартать тесе шут-латәп.

Пушарсем тухине тәтә-шах тишкерсе пыни җакна сирөплетет: кёркуннехи-хёллехи тапхәр ситнө май пүрт-суртсене ашәтмалли приборсемпе-агрегатсем-пе ашәтма пусланаран вёсенчен тата мунчасенче мәрёсемпе кәмакасен юсавләхне пәкса тәманран пушар тухасси чылай үсет. Җак тапхәрта уйрәм тимлөх кәмакасем төлөшпе пул-малла. Вёсене, электроху-җаләхә, ашә паракан уста-новкәсене сивёсем ситич-чен төплө пәкса тухмалла. Җак йөркенө пәхансан кана «хёрлө автан» сулне эпил-ытлагах пүлөпөр. Пёрле пёр төлөвлө пулсан сөҗ ин-кеккенчен пәрәнса иртме пултарәпәр.

Хёл кунёсем сывхарнә май район администра-цийён ятарлә программә-сен пайё ашшө-амәшөсем-пе шул ачисене, вёренте-кенсене шәнма пусланә юхан шывсемпе күлөсем җинче уйрамах тимлө пул-

малли пирки төпөр хут асәрхаттарать. Җакна вал-ли сәлтавёсем пур та ёнтө. Вунә кун каялла Мән Шап-такра шыва кайса пурнаҗ-ран уйрәлнә җынна тупса паләртни те кёрхи шыв җинче асәрханулла пул-маллине сирөплетет.

Җак паллә, 2 – 3 градус ашә шывра җын 10 – 15 минут, 2 градусан та сив-ёрөх чухне 5 – 8 минут сөҗ пурнайрать. Җавәнла та пәрпа витөннө юхан шыв е күлө җине кёрччен пәр ху-ләнәшнө пёлни кирлө.

Көнйкөпө ярәнма каток йөркелес тесен пәр хула-нәшө 12 сантиметртан ху-ләнрах пулмалла.

Пәр җине көнө чух унәх хулаңәшө хәрушсәрләхә тивёҗтерни пирки төрөслө-се пәхәр. Ун хыҗсән җыран хёрринченөх хәвәрән мар-шрута паләртәр.

Уйрәм асәрхаттару пу-ләҗсем төлөшпе. Пәр айё-нчен пула тытма сүрекен-сен юхан шыв е күлө җинчи лару-тәрәва асәрхасах тә-малла. Пулла каякан уй-рәм пуләҗсен хушши пәр җинче 5 метртан кая пул-малла мар. Пәр җинчи каш-ни утәма шутласа тәвәр. Юхан шыв е күлө җинче пәр сурәлнә йөрсем пулсан ун тарәх утассинчен асәр-ханәр. Пула тытнә чух хә-вәр тавра нумай шәтәк туса ан тултарәр. Пәр җинче хә-рушләх паләрсан хыпа-ланмасар хәвәртрах җыра-на васкәр.

Пәр катәлнөпө шыва кёрсе үксен түрөх сухалса ан кайәр. Малтанах хәвәр җинчи йывәр япаласенчен хәтәләр. Пәр җине келетке-пе ыртса аләсене сарса хурәр та урасене шывран черетпе кәларма тарашәр. Тәтәшах пулашу чөнөр. Тарәнах мар пулсан хәвәр умри пәра катса җыран ен-нелле талпәнәр.

Г. ЛЮБИМОВ, район администрацийён ятарлә программәсен пайён пусләхө.

Җёнтёрүҗёсене чысларёс

Райнти хёрарамсен канашё йөркеленө «Объек-тивра – ял хёрарамё!» район конкурсне җак кунсенче пөтёмлетрөс. Унта шулта вёренекенсем те, аслисем те активлә хутшәннә. Чылай ёсрен чи лайәхисене, конкурс ыитнине тивёҗтерекеннисе-не суйласа илме жюриө сәмәл килмен. Конкурса таратнә сән үкерчөксене тәватә номина-цире хакланә: «Портрет», «Аләсем – тунсәх валли мар», «Хёрарам саванәсө» тата «Хёрарам – ёсре». Җёнтёрүҗёсене ёнер Амәшён кунне халалланә уявра дипломсемпе парнесем парса чысларёс, хутшәнакансене Тав җыравёсемпе хавхалантарчөс.

Конкурса ирттерме «Рынок «Моргаушский» предприятия, А. Портнов уйрәм предприниматель тата депутатсен райнти Пухавё пулашнә.

Пулашу – ёсёсрисене

Муркашри халәхә ёсө тивёҗтерекен центрта халыхи вәхәтра 64 җын ёсёсрисен шутөнче. Җав вәхәтрах ёс паракансем райнти предприятисем-пе организацисенче 165 вакансия пуррине пёлтернё.

Султаләк пусланаранпа вара центр 1047 җынна ёсө тивёҗтернё: обществәлла ёсөсене пурнаҗслама 86 җынна явәстарнә, 600 самрака вәхәтләх ёс тупса панә, Раҗсөйөн ытти регионёсенчи органи-зацисене 16 җынна ёсө ырнастарнә. Центр пулашнөпө 42 җын профессии пөлөвне илнө, вёсенчен 13-шө – виҗё сулчөнхи ачасен амәшө-сем.

Чиртен асәрханма

Профилактика прививкисен наци календарөпе килёшүллөн 2013–2014 сулсенчи эпидтапхәрта пирён районта 3200 җынна прививка тунә, вёсен-чен 2412-шө – шулта вёренекенсем, 758-шө – ача сачёсене сүрекенсем.

Апла пулин те хәш-пёр ача сачёсенче, предприя-тисемпе организацисене ёслекенсене вакцина-цие явәстарасси хавшакрах пулса пырать. Эпид-тапхәра йөркеллө ирттерсе ярасинче вара вакцинацие хутшәнни пёлтерөшлө. Җавна май райнти санитарипе эпидемиологи комиссийё профилактика ёсөне вайлатас төлөвпе ятарлә йышәнү тунә.

Н. НИКОЛАЕВА хатёрленө.

РАЙОНТА: ёнер, паян, ыран

Ёссене вараха тасмалла мар

Видеоканашлу

Республика Пусләхё Михаил Игнатъев тунти кун район тата хула администрацияёсен пусләхё-семпе видеоканашлу ирттерчө. Кун йөркне икё ыйту кёртнө: пёрремешё – республикара грипп тата респираторла вирус чирёсене асархаттарасси, иккёмешё – Рафсей Федерацияён Правительстви 2012 сұлхи декабрён 27-мешёнчи 1425 номерлө йышанавне пурнаса кёртнө.

Канашлава пусласа малтанах Михаил Игнатъев санталак сивёте пынине пула пушар тухас хәрүшләх үснине, сүхе пәр синче инкесем пула пултарассине асархаттарчө, ку телёше муниципалитет пусләхёсене вырәнсенче профилактика ёссене вайлатма чёне каларё.

Республикара грипп

тата респираторла вирус чирёсене асархаттарас ёс мёнле пынипе Чаваш Республикин сывләх сыхлавёе социалла аталану министрё Алла Самойлова паллаштарчө. Асанна чирсемпе аптарасси ытти сұлсенчи сак вәхәтрипе танлаштарсан 48 процента яхән пөчөкрех. Халё эпидеми тапхәрё пусланман, апла пулсан прививка кампанийён ёсне пәра-хәсламалла маррине каларё министр. Малтанла с шутланә тәрәх эпидеми январь-февраль уйәхёсене ситме пултарать. Паянхи куна республикана 260 пин доза вакцина килсе ситнө. Пурё вара Чаваш Енре пурәнкансен 21 процентне прививка тума планланә.

Аслә үсөмри сынсене прививка тавассине ёс параканән шучёпе пурнаслама май пур. Сакна вырәнсенче лайәх әнлантармалла, мөншён тесен

ёслекек чирлеменни ёс параканән лайәх. Сакна шута хурса Михаил Игнатъев прививка кампанине вәхәтра туса пөтермеллине паләртрө.

Чаваш Республикин экономика министрөн ёссене вәхәтләх пурнасла ласа пыракан Владимир Аврелькин Рафсей Федерацияён Правительствин 2012 сұлхи декабрён 27-мешёнчи 1425 номерлө «Об определении органами государственной власти субъектов Российской Федерации мест массового скопления граждан и мест нахождения источников повышенной опасности, в которых не допускается розничная продажа алкогольной продукции, а также определении органами местного самоуправления границ прилегающих к некоторым организациям и объектам территорий, на которых не допускается розничная

продажа алкогольной продукции» йышанавне муниципалитетсем мёнле пурнаслали синче чаранса тәчө. Йышанура паләртнә вырәнсене кашни ял тәрәхөнче сирёплетнө схемәсем пулмалла, паллах, объектсен переченё те. Сак информацие официалла сайта та вырнаштармалла. Сынсен аста мөн сутма юраманине пөлсе тәмалла. Нормативлә право ачөсемпе никёсленсе ирттернө тёрёслевсем йөркне пәсакансене вәхәтра тупма май парасщө. Вёсене вара явал тыттармаллине аса илтерчө республика Пусләхё.

Анча та муниципалитетсем асанна ёс хучёсене хатёрлес ёсө вараха тасасщө-мөн. Саванпа та ёсө вәхәтра пурнасламанисене кашниех уйрәмән итлерөс.

Н. НИКОЛАЕВА.

Саламлатпәр

Сатракасси ял тәрәхөнчи Кашмашра пурәнкан юратнә мәшәра, аттене, хуньстарике, кукасие, асаттене – Иван Дмитриевич ПОЛИКАРПОВА – 65 сұл тултарнә ятпа чөререн саламлатпәр. Эсө ёсрен ютшәнмани, ачусемпе сывәх таванусене пуләшма ялан хатёр пулни тата вай ситнө чухлө пуләшни сана Сёр синче Турә панә сұл-йөр тесе шутлатпәр. Сак сұлпа утса санән татах нумай сұл ыра курса, пире савантарса тата пирён саванәспа хавән хөлёртесе пурәнмалла пултәр.

Тав сана пуриншён те чунтан, Эсө хаклә кёмёл-ылтәнран, Эс пурри пире савантарать, Пурәнма вай-хал парса тарать. Салампа: мәшәрө, ывалёсемпе хөрөсөм, кинёсемпе кёрөвө, 8 мәнукө.

Москакасси ял тәрәхөнчи Ситуккасси ялөнче пурәнкан хисеплө тусәмәра, хөр-тантәшәмәра, икё ача амәшне Эльвира Александровна ТЕРЕНТЬЕВНА суралнә кунө ячөпе саламлатпәр. Нумай сұл поварта ёслесе кун-сұл утинчен самантләха та юлмарән, таванусемпе пёрлех юлтасуемпе те сыхәнү сұхатмарән. Малашләхпа сөс пурәнса пирёншён ыра тёлсөх пулса тәтән. Анлә пурнас сүлөпе эсө малашне те шанчәклә утасса шанатпәр. Савна валли канлө пурнас, сирёп сывләх, телей, вәрәм ёмөр сунатпәр.

Сан яту паян хисеплө – Пултәр савән пек ялан. Көрөкү хаваслән кёрлө – Ыра калө тус-таван.

Салампа: тус-юлтасөсем.

Амәшён кунөнче

Пултарулла, черчен, илемлө

«Восславим женщину» республикан ви́ссьемеш фестивалён пөтөмлетү тапхәрне иртнө эрне кунчи пултарулла, чи черчен, чи илемлө те ашә кәмәллә хөрарәмсем – район тата хула конкурсёсенче паләрнә маттур пикесем – пухәнчөс.

Сак чаплә мероприяте сұлсеренех «Чаваш Республикинчи хөрарәмсен канашё» общество организациё ирттерет. Фестивалён пөтөмлетү тапхәрне хутшәничен малтанхи тапхәрсенче жури членёсем хөрарәмсем портфолиоие хаклащө, хөрарәмсем хайсем синчен каласа панипе палашащө. Сәпла вара фестиваль хөрарәмән ёсхөлө пурнасри темө тёрлө сферәпа сыхәннине кәтартса парать, хөрарәмән пөлтерөшне татах та хәпартать.

Амәшён кунне халалланә фестивале Муркашсем те пысәк ушкәнпа хутшәнчөс. Район администрацияён пусләхөн сүмө Л. Тарасова ертсе пыракан хөрарәмсен пирён районти канашё тата нумаях пулмәстә йөркеленнө ашшөсен канашё «Солнышко» ача садёнче вай хуракан Ольга Петрова воспитателе пуләшу күме Шупашкара ситсе килчөс.

Ольга Германовна – районти тата республикари чылай конкурс сөнтөрүси. Кәсәлхи ёссене кәна тишкерөс пулсан та үсөмсем нумай унән: районти сұлталәкри чи лайәх хөрарәмсен «Анәсу» конкурсёнче «Ылтән чөре» номинаци сөнтөрүси пулса тәчө, РФ Вёренү тата наука министрствин Хисеп грамотине тивёсрө... Пөр сәмах-

па каласан – маттур. Асанна фестивалте вара Ольга Германовна «Ачасене воспитани парассинче традициене упрасси» уйрәм номинацире паләртрөс.

Хөрарәмән пөлтерөшне, тивёсне паләртса каланә сәмах нумай пулчө фестивалте. Чаваш Республикин Пусләхё Михаил Игнатъев феситивале хутшәннә май республикара нумай ачаллә сөмьесене паракан социалла пуләшу пирки те аса илтерчө. Сәмахран, федераци шайёнчи тата республика шайёнчи амәш капиталёсем ситес сұл пөтөмешле 530 пин тенкөпе танлашөс. Нумай ачаллә сөмьесене паракан пуләшу та питө курамлә. Фестивале хутшәнса хөрарәмсен саламлан арсын ертүсөсем хушшинче кәсәл ёслеме тытәннә республикари ашшөсен канашён ертүси – хулари стоматолог поликлиникин төп врачө В. Викторов та пулчө.

Н. НИКОЛАЕВА.

Аннесене халалласа

Уяв иртрө

Ноябрён 23-мешөнче Исетерккөри Культура суртөне амәшөсене халалланә уяв иртрө. Вәл культура ёсчөнөсем З. Федорова тата П. Игнатъева йөркеленине пулчө. Вёсем пире тёрлө сәвә-юрә вёрентрөс, куракансем умне концертпа тухма хатёрлерөс. Эпир пурте репетицие тәрәшса сурөремөр, сәпла вара аннесене пысәк уяв туса патәмәр. Уяв программинче тёрлө конкурс та пулчө. Аннесем те, ачасем те тупәшура пусарулла пулчөс.

Исетерккө ялө.

С. МАКАРОВ.

Эсир мёнле шутлатәр?

Урам вәл камән?

Эпир, Сатракасси ял тәрәхөнчө кёрөкен Сатракасси ялөн Победа урамёнче пурәнкансем, сак сывәва ытти сынсен шухәшне пөлес шухәшпа суратпәр. Кашни сыннан хайён хусаләхө тёлөнчи урам хушши вырәнөпе хай пөлнө пек уса курма юраты-и? Пире унтан сурөме чарма ирөк пур-ши?

Пирён патра вара ун пеккисем тупәнчөс. Тёрөссиле ёнесене уләха кётсе сурөме асатнә чухне хайсен тёлөпе ирттермөсчө. Ирхине ёнесене асатнә чухне те, кәсәлала вара каялла таврәннә чухне те хуләсем тытса урама тухса тәма тытәнчөс. Кусем вёсем урам пәрәнәсөнчи «Санта» магазинран аната-

рах пурәнкансем Никодим Федоровпа унән мәшәрө тата Галина Ильдерова пенсионерка. Пирён вара тюррөн уләха тухма май пур синчех ёнесене тавра сұлпа асфальт тәрәх хәвалама тивет. Сұлпа сурөкен автомашинәсемшён те чәрмәвлә, инкөк-синкөк те пулма пултарать.

Тёрөссиле Федоровсем 20 сұла яхән та пулө ялта пурәнман. Ашшө-амәшө вилнө хысчән яла килчөс те хайсен «саккунёсене» тума тытәнчөс. Пирён ёнесен вёсен тёлөпе иртме юрамасть имөш. Ёнесем иртсерен йывәсөсем лартса карта та тытрөс.

Ёнесене хайсен тёлөпе сурөме

чарсан ёнисем хайсемех вёсен пахчи хысөпе саврәнса каятчөс. Халө кунти сула та пүлчөс. Пахча хысөнче хайяр шырланө пур. Унта та Федоровсем карта тытса лартрөс.

Пөр ирхине пирён ыйтәва татса пама Сатракасси ял тәрәхөнчө пусләхө Геннадий Трофимов та килчө. Вәл та Федоровсем сынсене, ёнесене хайсем тёлөпе сурөме чарса тёрөс мар тәващө тесе пөр сәмах та шарламарө. Эпир вара саврән-тәмәр та утрәмәр.

Вәт савән пек пурәнатпәр. Тёрөс тәващө-ши Федоровсем? Саккун пур-и кун пек тума? Кам та пулин хурав парө-ши пире?

Ёне хуцисем.

«Ситмелли сөре ситесех пулать»

Сәпла каласа парасщө хайсен кулленхи ёсө-хөлө пирки почта сыхәнәвөн Мән Сөнтөр уйрәмөн почтальонёсем. Асанна уйрәмра нумаях пулмәстә пулма тюрө килнөччө. Каласу тюрөх почтальонән хальхи сәмәл мар ёсө условийёсем пирки пусланчө. Сакна әнланмалла та. Кунсерен тенө пөкөх ял-ял тәрәх утса хәсәт-журнал вәлөсөсси, ваттисене пенсисем ситерсе парасси (ку анчах-и тата?) сәмәл ёсөх теймөн.

Савна май ку ёсө сәмрәксем туртәнманнине әнланмалла та. Камәнха почтальон сумкинне сакса куллен вуншар километр сурән утас килтөр? (Акә Владимир Дмитриев почтальон каласа панә тәрәх унән кулленхи «сұл сурөвө» 36 километра танлашать). Юраты-ха тата санталәкө йөркөллө чухне. Йөпе-сапарә, сәл-тәманра, шартлама сивөре вара? Ситменнине хәш-пөр ялта йөркөллө сұл та сук вөт-ха? Чөркүсси таран пылчәк сәрма е пөсө кучө таран юр ашма хайсен ирөкөпе килөшөкөсене хальхи вәхәтра чәннипех те патриотсемпе танлаштармалла пулө.

Почта сыхәнәвөн Мән Сөнтөр уйрәмне Юлия Киселева 1991 сұлтанпа ертсе пырать. Почтальонсем пиллөкөн вай хуращө. Паллә ёнтө, пурте вёсем пенси үсөмне сывхаракансем е пенсие тухнә. Вёсем синче 16 ял.

– Чун туртнине пурнаслащө хайсен тивөсөне, – каласа парать вёсем пирки Юлия Николаевна. – Пөтөм шанчәк вёсем синче.

Ялсенче ват сын сахал мар. Чылайәшне тёрлө ыйтупа Мән Сөнтөр почта уйрәмне е район центрне тухса сурөсси те сәмәлах мар. Вёсемшён вара почтальон хайсене «цивилизацие» сыхәнтаракан сын вырәннөх. Ватә сынсем газпа, электроэнергиле уса курнәшән, телефоншән түйесе килме ыйтсан почтальонсем ниҳәсан та хирөслесе кутәнлашса тәмащөс. Посылка-бандероль таврашине те хәш чухне килөх ситерсе пана тивет. Курмәш, Ток-

Ёсө чунтан парәннисем

шик, Кәмәркасси ялөсенче магазин сук. Кун пек ялсене вырәна тухса куллен кирлө таварсем сутассине йөркелени те иртнө вәхәтра пулман мар. Сыхәнү уйрәмөнче те хәтлә, йөркөллө, кунта пыракансен ыйтәвне туллин тивөсөтерме тәрәшащөс, Интернет та пур.

Паллә ёнтө, сыхәнү ёсчөнөсенчен уйрәлнә май район хәсәтне ситес сұлхи пөрөмөш сур сұл валли сывәнтарасси мёнле пынә пир-

ки те интереслөнтөм.

– Кәсәлхинчен кая пулмәстә, – сирёплетсех шантарчөс мана вёсем.

Пархатарлә ёсөсенче әнәсупа сирөп шанчәк сунмалли кәна юлчө манән вёсене.

В. ШАПОШНИКОВ.

Сән үкерчөкре: почта сыхәнәвөн уйрәмөн ертүси Юлия Киселева тата Татьяна Васюкова оператор кунта килекенесе яланах хавас.

Малашлаха пәхса ёслессе

Ыранхи куна шанчак-лан пәхакан пёр ёспе кана сьрлахса ларманни, вәл тәтәшах шыравра пулни, хәйән ёсәнче сәнеләхсене сүл парсах пыни пуриншән те пәллә. Төрлө енлө ёслес-сен сәс йәпе-сапарә та, шәрәхра та сүхатусем ку-рәмлах пулмассә. Сәкна сәр ёсәне чунәпе парәннә хресчен аван пәлет. Сәвәнпа та вәл пусә сәврән-нәшне тырә-пуләсәр пусне сәр улми, вьләх-кашманә, пахча симәс, курак туса илессине кәртет. Сәк ёсәмпе пәрлех вәл нумай культурәсене искусствәл-ла майпа шәварса тәрсә тухәса үстерессине те алла илет. Сәк хаклав юлашки сүлсенче сәнә технологи-семпе туслән аталанса пы-ракан «ВаСем» чикәллө явәпләхлә общество пири. Асәннә организаци тәрәш-нипех юлашки сүлсенче Юнкә ял тәрәхәнче ху-сәсәр вьртакан сәр лаптәк-сем пусә сәврәннәшне кәчәс, хресчене тупаш пама пусларәс.

Есрен хәраманнисен үсәм сүлө

Пёр енлө ёс иккә-ленүлөх суратать. Сәвәнпа та хресченән ёлөкхи йәла-на пәхәнса, сәнә технологи-гисемпе вәй хурса төрлө культурәсем туса илесси сине тимлөх уйәрмәллә. Сәкна юлашки сүлсенчи шәрәх сү кунәсем те, кәсәл-хи пек йәпе-сапәллә кәркунне те сирәплетсе парассә. Төрлө культурапа ёслеси тата сәр ёс техно-логине сирәп пәханәсси – хресченшән тәп аталану сүлө, – терә уй-хир ёсчөнә-

сем куләста тасатнә храни-лищәне пырса пәхма чәнсе «ВаСем» чикәллө явәп-ләхлә общество ертүси В. Кондратьев. Сәмах май. «ВаСем» общество кәсәл тырә-пулә туса илнине пәрлех 80 гек-тар сәнче сәр улми үстерчә. Пахча симәсе те иккәмөш вьрәнә хәвар-марәс кунта: пурә 12 гек-тар йышәнчәс вәсем. Сәк кәртартусем общество ерт-үсин сәмахне сирәплетни кана. Халә калани тата йити хуәләхсәнче те ёсәне сәкән евәр йәрке-леме тәрәшни Муркашсем

пахча симәс өнелле ытла-рах сәврәннине сирәплет-тет. «ВаСем» чикәллө явәп-ләхлә общество ертүси В. Кондратьев пахча симә-сә ёслени тупаш панине те пытармасть. «Пахча симәсе акни-лартнипе кана тухәс пулмасть. Сәкна шута илсе эфир хамәр па-тәмәрта юлашки сүлсенче пахча симәсе тумлам мес-лечәпе шәварас технологи-ге ёсә кәртрәмәр, марке-тинг службине ёслеттерме пусларәмәр. Тәкәкне кура – тупашә. Тәрәшни харама кайманни малашләх план-

Райадминистрацире

Хисеп грамотипе наградәланә

Район администрацийән 2013 сүлхи ноябрён 19-мөшөнчи 1246 № йышәнәвәпе сәкәне район админист-рацийән Хисеп грамотипе наградәланә:

1. Сынсене социаллә пуләшу парассин сферинче нумай сүл хуши тәрәшса вәй хунәшән – **Елена Назаровна ГРАЧЕВНА**, ватә сынсен Мән Сәнтәрти вәхәтләх пурән-малли уйрәмән социаллә ёсчәнне.
2. Бюджет учәчән, отчетләхпа төрәслев ёсчәнче нумай сүл хуши тәрәшса вәй хунәшән:
 - **Татьяна Валентиновна СЕМЕНОВАНА**, район админист-рацийән вәренү тата сәмрәксен политикни пайән централизациленә бухгалтерийән бухгалтерне;
 - **Альбина Ильинична СОЛОВЬЕВНА**, район админист-рацийән вәренү тата сәмрәксен политикни пайән централизациленә бухгалтерийән бухгалтерне.
3. Ял хуәләх продукцине тирпейлессин сферинче нумай сүл хуши тәрәшса вәй хунәшән – **Светлана Сергеевна ЯЗЫКОВАНА**, райони «Моргаушский» сәт завочән шыва хими меләпе тасатакан операторне.
4. Ситәнекен әрәва вәрентес тата воспитани парас ёсре тунә ситәнүсөмшән – **Виталий Тимофеевич МОИСЕ-ЕВА**, райони «Сывләх» физкультурапа спорт комплекснә сәмәл атлетика өнәпе аслә тренер-преподавательне.

Конкурс

Шкул хаҗачәсене тишкерәсә

Сәнә Шупашкарти «Грани» издательство сүрчә сүл-сөренех шкул хаҗачәсен регионсем хушшинчи пулта-руләх уә конкурсне ирттерет. Кәсәл сәк пысәк мероп-рияти ЧР Информацни политикипе массәллә коммуни-кацисен министрствини пуләшнине иртет. Ана хаҗат 35 сүл тултарнине халәлләнә.

Сәк конкурса хутшәнма 2013 сүлта тухнә шкул ха-сәчән виҗә номерне декабрён 27-мөшөччән редакцие сәк адреспа ярса памалла: Сәнә Шупашкар хули, Со-ветская урам, 14а сүрт. Конкурс пири тәпләнрех www.grani21.ru сайтра пәлме пулать.

Конкурса 2014 сүлхи январьте Раҗсәй Пичет кунә тәлне пәтәмлетеҗсә. Мала тухнисене хәклә парнесем-пе дипломсем кәтеҗсә.

А. СЕРГЕЕВ.

Санталәк сине кана шанни вьрәнлә-и?

Ял хуәләхә

Санталәк епле килнине ял хуәләхә-нчи ёс-хәл тачә сьхәннә. Сүмәр сумасан е йити кәлтәк тупәнсан вара пысәк тухәс илесси өмәтре кана юлать. Сәкна иртнә сүлсенчи тәсләхсем те аван сирәплет-сәсә. Сәр ёсчәнне төрлө енлө пуләшас тәлөшпә 2010 сүлхинә «Сүт сәнталәкән әнәсәсәр тапхәрәнче ял хуәләхне тивәслә шайра аталантарма условисем туса парасси сәнчән» тата 2013 – 2020 сүлсем валли «Чәваш Республикнче ял хуәләхне аталантарасси тата ял хуә-ләх продукцийәпе апат-симәс рынокне шайлаштарасси» патшаләх программи йышәннә. Асәннә сәнеләхсем ял хуә-ләх производствинче тәрәшакансене пу-ләшу күмелле.

Сәр ёсчәнә типә сәнталәка пула са-май шар курасть, сәкна синкәрлө чылай факт сирәплетет, сәв хуәләх пусару-лисем, мелиораци системипе уә кура-кансем, ял хуәләх культуричән пысәк

тухәс илме вәй-хал ситерәсә. Кун йы-ши пултарулла ёсчәнсем пирән районта та пур. Мелиораци системине вәя кәрт-кенсен тәкәкәсене патшаләх шайәнчән саплаштарәсә.

Чәваш Республикни Министрсен Ка-бинечән кәсәлхи ноябрён 13-мөшөнчи 454 № йышәнәвәпе киләшүллән субси-ди кәләпәшә унчәнчәнчән пысәкләнчә. Сәпла вара ял хуәләх продукцине туса илессинче мелиораци системине харләр хәйне е пәтәмәшле уә курассине йәркелекен, реконструкциленә ёсре пәтәмәшле тәкәкләнни 50 процентне республика тата федераци бюджетчән-чән субсидиләсә.

Субсиди илес текәнсен ку тәлөшре кирлө документсене Чәваш Республикни Ял хуәләх министрствинә тәратмәл-ла е асәннә орган патшаләх тата муни-ципалитет услугисемпе тивәстересси шайәнчи вәдомствәсем хушшинчи элек-трон хутшәнәвәпе уә курса илет.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Страховани взносәсене тәлесе татмалла

Пенси фондәнче

Сәк вәхәта республи-кипе те, пирән районпа илес пулсан та харпәр хәй ёсәне пурәнкансен 45 процентә 2013 сүлшән взносене пәтәмпех е вәсен пәр пайне тәлесе татнә.

Кәсәл уйрәм предприни-мательсем, хресчен (фермер) хуәләхсән ерт-үсисем, адвокатсем, но-тариуссем тата харпәр хәй ёсәне пурәнкан йити сынсем обязательнәй пенси страхованийән страховани взносәсене пәләртнә виҗепе тәлеме тивәс. Ана 26 процент тарифи виҗине тата пурәнма кирлө минимуму икә хут пысәкләтнә суммәна шута илсе пәләртәсә.

Пурәнма кирлө мини-мум виҗи 5205 тенкәпе танлашнине шута илсен, пенси йәркеләнме хыв-малли сүлтәләкри тәлөв виҗи 32479 тенкә те 20 пуспа танлашть (10410

тенкә х 26 процент х 12 уйәх). Сәвна та каласа хә-вармалла. 1966 сүлччән суралнисем кунсәр пусне пенсин страхованә пайә валли пәтәмәшле суммәна тәлеме тивәс. Ыттисәң сүлтәләкри тәлөвә икә пая пайланать: 24984 тенкә (20 процент) – пен-син страхованә пайә валли, 7495 тенкә те 20 пус (6 процент) – пенсин пухәна-кан пайә валли.

Обязательнәй медици-на страхованийән взносә-сене шутласа пәләртмәл-ли йәрке улшәнман. Пу-рәнма кирлө минимум виҗи үсинне кура вәл 3185 тенкә те 46 пуспа (5205 тенкә х 5,1 процент х 12 уйәх) танлашть.

Енчән те гражданин уй-рәм предприниматель тәсе кәсәл регистраци-леннә пулсан, взносәне вәл регистрациленнә уй-ахран тытәнса тәлеме тивәс.

Кәсәлхи тата иртнә сүлхи тәлөв суммисемпе РФ Пенси фондчән Чәваш

Республикнчи уйрәмән «Личный кабинет пред-принимателя» электрон сервисчәнче (pfr.cbх.ru) пәл-пәлласа пулать. Кунтах страховани взносәсене тәлемелли квитанцисене те пичетлесе илме май пур. Кунпа пәрлех инте-реслентерекен пәтәм ин-формацие Пенси фондчән райони управленийәнче илме те пулать. Адресә: Муркаш ялө, Октябрә 50 сүл урам, 23 а сүрт. Тел.: 63-0-41.

Взносене декабрён 31-мөшөнчән кая юлма-сәр бюджетпа сьхәнман кашни фонда уйрәммән тәлемелли. Чи ансат мел – Перекет банкән тәлөв терминалөсемпе тата банкоматсемпе уә курса тәлессе. Тәлөвсене Интер-нет урлә та кусарма пу-лать. Сәвна валли банкпа ёслемеллин киләшөвне тумалла.

О. АЛЕКСЕЕВА, Пенси фондчән райони управленийән пай пусләхә.

Конкурс

100 Ыйту сине хуравларәс

Пирән райони сәмрәк-сем – 10–11 классенче вәренекенсем – иртнә шә-мат кун «Я – гражданин России» олимпиадән рай-он тапхәрне хутшәнчәс. Олимпиадәна хутшәнса вәсем РФ тата ЧР Консти-туцийәсене, патшаләх исто-рийәпе тытәмне, республи-кәри хәй тытәмләх органәсен ёс-хәлне, суй-лав прависене пәлнине төрәслерәс – пурә 100 йити.

Конкурс тесчә пусланас умән ачасем район адми-нистрацийән пусләхәпе

Асәрхануләх

Ан улталанәр

Ёслемәсәр, пиләк авмасәр ют пурләх-па уә курса туләх пурәнас текәнсем ту-пәнсах тәрәсә. Каярах вара ултәвәсә-не пур пәрех «тәрә шыв» сине кәларәсә-ха. Район прокуратури теләр хут асәрхәт-тарать, пәлламан сынпа тимләрех, вәсенчән аяккарах пулма йитать. Вәсен хитре сәмахәсене өненмелле мар, унсә-рән кайран үкәнмелле пулө.

Сүләрех асәннисене вара сәк факт-сем сирәплетеҗсә. Ют сын пурләхне хәп-сәнакансем пәр ялти кинемей хуәләх-

Р. Тимофеева, Муркашри территори суйлав комис-сийән председателәпе Л. Тарасована тата «Цен-тральная» адвокат кантурән адвокатәпе С. Галкинпа тәл пулса каласәрәс.

Тест пәтәмлөтөвәпе Йүскасцинчи вәтам шкулта вәренекен Эдуард Тихоно-ван пәлөвә йттисенчән та-рәнрах пулни пәләрчә: вәл 88 балл пухма пултарчә. Сәк шкулта вәренекен Де-нис Иванов, Алексей Яков-лев, Татьяна Ивановә тата Илья Иванов та призерсен шутне кәчәс. Олимпиадәра

мала тухакана 1000 тенкә, 2-мөш вьрән йышәннисе-не 700-шер тенкә, виҗсәмөш вьрәнә тухнисе-не 300-шер тенкә парса хавхалантарчәс. Сәк олимпиадәна ирт-терме П. Шлаев нотариус тата Г. Любимов ертсе пы-ракан сәмрәксен суйлав комиссийә пысәк пуләшу кунә.

Район шайәнчи олим-пиада кәтартәвәпе респу-блика тапхәрне хутшәнма (вәл декабрән 12-мөшөнчә иртет) команда йәркеләнә. **Н. НИКОЛАЕВА.**

не пынә. Кунти лару-тәрәва тәплән тиш-көрнә. Сәпла вара меллө самантпа уә курса унәнне 38000 тенкә уқса тата йити япала вәрланә, әна сиен күни 38656 тен-кәпе танлашнә. Сәвән пекех теләр кинемей кәсйине те самай сүхетсе хәварнә ултәвәсәм. Аякран килнә сынсен теләр сын шанәс-не кәрсә пәр пин тенкә уқса тата 20 сәмартә илсе тухнә. Сүләрех асәннә фактсөмшән 1985 тата 1990 сүлсенче суралнә ют тәрәхри хәрсем аяпәллә пул-нине сирәплетнә.

Пичете прокуратура материаләсем тәрәх хатәрленә.

Кашнин тимлехё пёлтерёшлэ

Асәрхаттару

Районти шалти ёссен пайён ёсё-хёлё тёрлэ енлэ. Хваттерсенчен ют пурлаха вәрлассине асәрхаттарасси тата ҫак преступленисене усса парасси те – куллени тимлехре. Юлашки вәхәтра вәрәлла ёссен шучё үсни паларать.

Пирён районта кәсалхи виҫё кварталта хваттерсенчен ют пурлаха саратна 13 тёлслэ пулчэ. Вёсене усса парасси пёлтёрхинчен кәшт чакна – преступленисен 78,6 процентне усса панә.

Пирён районта вырнашнә дача сачёсенчи пүртсенчен пётёмшле 14 хут ют пурлаха вәрланә. Каткәс, Москакәс тата Оринин ял тәрәхёсенче вёсем уйрамах нумай. Дача коллективёсен пахчисем ытларәхшё федераци автосүлэ сывәхёненче вырнашнә, ҫавәнпа кунта иртен-

сүрен те чылай. Дача хуҫисем хёллехи вәхәтра кунта килсех сүремессё. Ҫавәнпа та ҫак тапхәрта пулса иртнэ вәрәлла ёссем ҫинчен те пире чылай кая юлса пёлтерессё. Ёс-пуҫ хыҫсән темиҫе кун е уйах та иртсе каять, ҫапла вара полицейскисем умне те йывәрләх тухать. Преступление пулна хыҫсән тўрех пёлтернипе усса пама чылай ҫәмәлрах.

Профилактика теллевёле полици сотрудникисем ҫак дача коллективёсен хуҫаләхёсенче рейдсемпе пулаҫсё. Малтан судпа айәпланнисемпе, учётра тәракансемпе тата тёрёслесе тәмәлли ҫынсен ытти категорияёсене кёрекенсемпе тәтәшах тёл пулса асәрхаттару калаҫавёсем ирттерессё. Район территорияне урәх вырәнсенчен килнэ ҫынсене те тёрёслесех тәраҫсё.

Анчах та ялта пуранакансен – хваттер е пүрт хуҫисен – хайсен те

сыхә та тимлэ пулмалла. Палламан, шанкәсәр куранакан ҫынсене асәрхасан полицие шанкәравласа пёлтерме үркенмелле мар. Палламан ҫынсене хваттере кёртмелле марри пирки пулин те пёлмелле, уйрамах ачасемпе ватә ҫынсен асәрхануллә пулмалла. Килтен нумайлаха каятәр пулсан кўршёсене хавәрән кил хуҫаләхне пәхса тәма ыйтәр, кўршёсене мар пулсан – тәванхурәнташа. Килтен тухас умён чўрчесемпе форточкәсене хупса хаварма ан манәр.

Нумай хваттерлэ сүртсенче домофон лартни, видеосанав оборудованийё вырнаштарни те пулашать. Вәл преступление усса пама пулашине пёрлех вәрәсене чаракан факторсенчен пёри шутланать.

О. ЯКОВЛЕВ,
сүл ситменисемпе ёслекен подразделени пусләхё.

Врач канашё

Таса пуранар

Ҫыннән сўхе пыршин пёр таваткал сантиметрөнче 1 миллион таран лямбли (паразит) пуранма пултарать.

Чылай чухне чир алә сүманнипе пуланать. Ҫак чирпе уйрамах ачасем шар кураҫсё. Паразитсем пыршалахан лаймака сийне сырәнса апат ирёлтерме кәларакан ферментсемпе тәранса пуранассё. Ҫавна май организм хайне кирлэ тулгәхлә япаласене илеймест те.

Чир паллисем ҫапла: кәвала тёләнче, хырам айёнче хытах ыратни, ҫыннән кәмәлэ пәтрәни, хырамё кўшёнсе тәни, аппетит сүхални, вар витти пусланни. Паразитсенчен ятарлә препаратсемсёр хәтәлма май сук. Тухтәр ҫыраса панә эмелсемпе пёрлех ҫак хуртсене хирёҫ кёрешекен үсен-тәран та пулашма пултарать: пилеш курәкё (пижма), зрём (полынь), салтак тўми (ромашка аптечная), мулках курәкё (тысячелистник), клевер, хурән сүлси. Каләпәр, сывәрма выртас умён пилеш курәкён 3-4 чечекне чәмләмалла. Ирпе, выҫ хырамла,

йётён е кавән ҫавё ёсмелле.

Паразитсем пыршалахан лаймака сийёне сирёпленнине кура вёсем унта тытәнса ан тәччәр тесе тәрашмалла. Мёнле майпа?

Чи малтанах пыршалаха лайах ёслеттермелле. Вәл лайах ёслетёр тесен вара йёркеллэ апатланмалла, кунсерен уҫа сывләша тухмалла, иммунитета сирёплетмелле. Тёслёхрен, ирпе пәтә симелле, кантәрла – салат, кабачокпа хатёрленё рагу е пахча симёс яшки. Каҫхи апатланав хёрлэ кәшман хушма тәрашмалла. Сахәр, варени, канфет таваршне пача та симелле мар. Чей вырәнне хурән кәчки е шәлан сүрли (шиповник) ярса вёретнэ шыв ёсмелле.

Лямблиоз чирё ерине паләртма ҫәмәлах мар. Республикари эпидемиологије гигиена центрён лабораторийёненче (Шупашкар хули, Мускав проспекчё, 3 сүрт) вара ку тёлбеше тёлтёрёс диагноз лартма май пур.

З. ПЕТРОВА,
эпидемиолог врачән пулашканё.

Редакци почтинчен

Парәма вәхәтра тавәрса памалла

(Анне каласа панинчен).

Ку ёс 1938 сүлта пулса иртнэ (кәшт маларах е каярах та-и тен). Пирён сөмье ҫав вәхәтра ватам пураннә темелле пулэ, мөншён тесен пирёнтен начартарях пуранакансем те пулна. Ҫапла вара пёр кинемей (ун чух кинемей пулман-ха вәл) пирёнтен пёр пәт – 16 кг тулгә кивсёнле илсе кайнә.

1948 сүлта пирён атте вилнэ. Эпир виҫё ача тәрса юлнә, анне тәваттәмёшне кётнэ. Пирён пурнәс начарланма пусланә. Ҫав вәхәтра анне кинемей патне тулгә ыйтма кайнә. Эсё тахсанах пирёнтен тулгә илнөччё, ҫав парәма тавәрман-ши тесе каланә вәл. Кинемей вара: «Вәл тулашән укса панә вёт эпё», – тенё...

Чәнах та атте вилсен унән шәлавар кёсийнче анне укса тупнә. Ҫав укса пулна-мён тесе шухәшланә та анне ёс-пуҫ ҫинчен маннә.

Пурәнсан-пурәнсан пёррехинче ҫав кинемей пирён еннелле темён йатса утние асәрханә. Чәнах та пирён патах кёнё вәл. Пүрте кёрсен:

– Ну, кин, ан сиплен ман сине. Эпё сана ҫавән чухне суйрам, – тенё.

Вәрсәччен пулна ёс-пуҫ ҫинчен ачисене каласа панә иккен вәл, лешёсем вара аңа вәрҫса илнэ, халех леще пама хушнә:

– Пёр пәт тулгә тултар та леще пар, – тенё. Хурланнә кинемей, макәрнә...

Шутласа пәхрәмәр та, 30 сүл ҫакән пирки асра тытса пураннә кинемей. Вилес умён те пулин ҫак парәма татас терё пулҫав. Вәт ҫапла ҫав вәл – парәма вәхәтра татмасан пурән тухмасть.

Тепёр сүр сүлтан кинемей сёре кёчө. 30 сүл хушши мёнле чәтса пурәннә-ши хёрарам?

Т. ИВАНОВА.

Шаптак ялэ.

Консалтинговая компания «ВИКТОРИЯ»
* Представительство в судах по всем видам споров;
* Регистрация, ликвидация организаций, ИП;
* Подготовка исков, составление договоров;
* Сопровождение сделок с недвижимостью, в.т.ч. земельными участками: оформление в собственность, в аренду, регистрация;
* Взыскание по КАСКО и ОСАГО, дела по ДТП;
* Услуги по оценке имущества;
* Бухгалтерский и кадровый учет.
Адрес: с. Моргауши, ул. Мира, д.6, офис 119.
Тел.: 62-4-43, сот. 8-903-358-34-64.
г. Чебоксары, ул. Т. Кривога, д. 4 а. Тел.: 44-64-48.
E-mail: vika09-2010@mail.ru, сайт: www.victoria-ooo.ru

В связи с открытием АЗС требуются операторы и заправщики. Официальное трудоустройство. Достойная заработная плата. Тел.: 8(83541)69-8-11. 1-3.

Администрация Моргаушского района сообщает о предоставлении земельного участка

Администрация Моргаушского района Чувашской Республики сообщает о наличии свободного земельного участка, распределяемого на праве аренды из категории «земли населенных пунктов» с кадастровым номером 21:17:271101:118, местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Юськасинское сельское поселение, д. Падаккасы, для установки временных сооружений (погребя и гаража), площадью 90 кв.м.

Заявки принимаются в течение месяца с даты опубликования объявления по адресу: 429530, село Моргауши, улица Мира, дом 6. (1 этаж администрации района), МАУ «МФЦ», с 8-00 час. до 17-00 час. ежедневно, кроме выходных дней. Телефон для справок: 8 (835-41) 62-5-99, 8 (835-41) 62-3-15.

29 ноября с 9 до 16 часов в РДК с. Моргауши состоится продажа обуви из натуральной кожи производства г. Ульяновск и Белоруссии. Осень. Зима.

Прогноз погоды

	среда 27 ноября				четверг 28 ноября				пятница 29 ноября				суббота 30 ноября				воскресенье 1 декабря		
Местное время	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00
Облачность %	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁
Осадки мм	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔	☔
Температура °С	+1	0	+1	-1	-4	-4	0	+1	0	-1	+1	+1	-2	-2	-1	-2	-1	0	+1
Давление мм	742	742	742	743	741	737	731	727	728	728	728	729	732	736	740	741	738	735	736
Влажность %	84	95	78	75	66	71	69	80	81	89	76	78	76	88	72	70	82	94	76
Ветер м/сек	1	2	5	3	5	5	7	7	3	4	4	6	5	5	5	4	6	7	5
Солнце восход / заход	ю	с	с	с-з	з	ю-з	ю-з	ю-з	з	ю-з	ю-з	з	з	з	з	ю-з	ю-з	ю-з	ю-з
Луна восход / заход		01:28	13:53			02:40	14:13			03:55	14:35			05:12	15:01			06:32	15:33

Муркаш районёчи «Сентеру ялавё» хаҫат
УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:
Чәваш Республикасин Информаци политикин тата массәллә коммуникацион министрствин

ЧР Информаци политикин тата массәллә коммуникацион министрствин «Муркаш районёчи «Сентеру ялавё» хаҫат редакцийё» Чәваш Республикн хай тытәмлә учреждениё.

Тёп редактор А.И. ТИХОНОВ.
АДРЕС: 429530, Чәваш Республики, Муркаш ялэ, Мир урамё, 9А сүрт.
ТЕЛЕФОНСЕМ: тёп редактор - 62-1-36, яваплә секретарь - 62-2-82, бухгалтери - 62-1-35, пайсем: общество пурнәс пайё - 62-2-82, экономика тата социалла пурнәс пайё - 62-1-38.
Факс: 62-1-36; E-mail: morpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru

Сыханә, информаци технологийёсен тата массәллә коммуникаци сферине пәхса тәракан Федераллә службән Чәваш Республикн – Чәваш Енне ёслекен управленийё 2012 сүлхи юла уйахён 11-мешёненче ПИ ТУ 21-00249 № регистрационё.

Пёлтерусем. Объявления

29 ноября 2013 года приглашаем всех на спортивные соревнования, посвященные памяти заслуженного работника сельского хозяйства Чувашской АССР Соловьева Василия Егоровича. Торжественное открытие в 10 час. 30 минут в здании Акрамовского СДК.

Цифровое спутниковое телевидение
ТРИКОЛОР - 7000 руб. ТЕЛЕКАРТА - 3000 руб.
Гарантия. Тел.: 8-905-345-77-19. 3-10.

Продаем: доски 25-50 мм (обрезные, необрезные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Цена договорная, доставка по району бесплатно.
Тел.: 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 10-10.

Спутниковое цифровое телевидение
ТРИКОЛОР - 7300 руб. + подарок на 500 руб.
ТЕЛЕКАРТА - 3000 руб. Дилер, установщик по району. Тел.: 8-906-385-29-30. 10-10.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ
Тел.: 8-927-667-40-92. 24-33.

ООО «Росметалл» требуются рабочие, охранники, менеджер по продаже профнастила и металлочерепицы. Требования: знание оргтехники, ПК, учетных программ (1С торговля). Адрес: д. Сидукасы, ул. Сидуковская, 44 (ост. Москакәсы). Тел.: 8-927-667-22-32, 8-927-667-88-48, 8(83541)66-3-84. 4-4.

Предновогодние скидки на мед цветочный, урожай 2013 года, цена – 250 руб. Тел.: 8-908-309-66-75. 2-10.

Бурение индивидуальных колодцев и скважин. Кольца колодцев ж/б (замковые, простые) D-0.7;1.0;1.5, крышки днища. Доставка. Установка. Тел.: 8-902-327-82-52. 4-12.

Требуются забойщики скота без вредных привычек. Тел.: 8-960-311-19-71. 4-4.

Март уйахёнче пёрремёш пәруламалли хура-шурә тынашки сутатпәр. Отарккә ялэ. Тел.: 8-905-347-48-18.

50-60 кг таякан вәкәрсем сутатпәр. Тел.: 8-937-953-38-34.

Продаю автомашину УАЗ-33036 2008 года выпуска, в хорошем состоянии. Праздничные мероприятия к нам – в кафе «Юман». Тел.: 8-903-346-74-23.

Куплю солому. Тел.: 8-919-670-90-05.

Молодая семья с ребенком на длительный срок снимет одно- или двухкомнатную квартиру в с. Моргауши, желательно в центре или в сторону «Сельхозтехники». Тел.: 8-905-346-16-18. Ваня.

Продается баран романовской породы. Тел.: 8-927-992-05-19.

Март уйахёнче пиллөкмөш пәруламалли хура-шурә тёлсё ёне сутатпәр. Тел.: 8-927-859-45-66.

Продается автомашина ВАЗ-211540 2009 года выпуска, в идеальном техническом состоянии. Цвет светлосеребристый металл. Пробег 16500 км. Цена 185000 руб. Тел.: 8-961-343-08-99.

Февраль пусләмәшёнче пёрремёш пәруламалли шайи тёлсё тынашки тата тахәр уахир хёрлэ-шурә тёлсё тынашки сутатпәр. Москакәсы ялэ. Тел.: 8-927-859-26-65, 8-952-025-14-74.

Продаются березовые дрова 5 м³. Тел.: 8-903-065-58-68. 1-3.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Настоящим извещением уведомляю участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:130501:2, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиками проекта межевания являются: Антонов Николай Валентинович, Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярославское сельское поселение, д. Ярославка, ул. Садовая, д. 49. Антонова Мария Александровна, Чувашская Республика, Моргаушский район, Ярославское сельское поселение, д. Ярославка, ул. Садовая, д. 49.

Проект межевания земельного участка подготовлен кадастровым инженером Кольцовым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-27. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429330, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail: arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:130501:2. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Ярославское сельское поселение.

С проектом межевания земельного участка можно ознакомиться по адресу: 429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5 ООО «Аршин» и в филиале ФГУП «ФГИ Росреестр» по Чувашской Республике-Чувашия, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары, пр. Московский, д. 37.

Чувашский Республиканский совет профсоюза работников АПК и Моргаушский райком профсоюза работников АПК выражают глубокое соболезнование председателю профкома ФГУП «Ударник» Николаевой Л.А. в связи с тяжелой утратой – смертью матери **ГЕРАСИМОВОЙ Валентины Васильевны.**

Коллектив БУ «Моргаушская ЦРБ» выражает искреннее соболезнование заместителю главного врача по медицинской части Поповой О.Ю. в связи с невосполнимой утратой – преждевременной смертью **ОТЦА.**

«Ударник» хуҫаләхра нумай сүл ёслөнё ёс ветеранё **Валентина Васильевна ГЕРАСИМОВА**
вилсө кайнә пирки Николаевсен, Алексеевсен, Григорьевсен, Антоновсен, Герасимовсен сөмийсем, ачисемпе мәнүкөсем, кёҫён мәнүкөсем, мён пур хурән-ташё тарәннән хурланни ҫинчен пёлтерессё.

Каләпәш 1,0 пичет листи.
Ал сывәрёсене рецензиленессё, каялла тавәрса пәмаҫсё, 2 страницән лысәк-раххисене йышән-маҫсё.
Реклампа пёлтерусен чәнләхёшён вёсене паракансем яваплә.

ИЗДАНИ ИНДЕКСЁ: 54822.
Хаҫат юн тата шәмат кунсерен тухать.
Номер журнальё Белов А.П.
Пичете панә 26.11.2013 с.
Пичете мамалли вәхәт: графика – 17 сөх. 20 мин, чәннипе – 17 сөх. 20 мин.
Заказ Тираж 4807.